

पुणे विद्यापीठ
राष्ट्रीय सेवा योजना संक्षिप्त
अहवाल
शैक्षणिक वर्ष : २०११—२०१२

विद्यापीठाचे नांव : पुणे विद्यापीठ

संपर्क : दूरध्वनी क्रमांक : २५६०११५३ एस.टी.डी. कोड : ०२०

फॅक्स क्रमांक : ०२०—२५६९७३४१

ई मेल : nssunipune@gmail.com सांकेतिक स्थळ: <http://www.nss@unipune.ac.in>

स्वयंसेवक संख्या : ४५००० मुले २८,३०० मुली १६,७००

अ.न.	कार्यक्रम अधिकारी / जिल्हाधिकारी	एकूण	स्त्री	पुरुष	प्रशिक्षित	अप्रशिक्षित
१	पुणे शहर	१३५	१८	११७	९१	२६
२	पुणे ग्रामीण	११०	१२	९८	६०	३८
३	अहमदनगर	१३०	१५	११५	८२	३१
४	नाशिक	१२६	१२	११४	७८	३८
	एकूण	५०९	५७	४४४	३११	१३१

उपक्रम	शिबिरे संख्या	स्वयंसेवक संख्या	लाभार्थी
पल्स पोलिओ लसीकरण	६१	२५०	४५०
आपत्ती व्यवस्थापन	५८	५८०	५८०
आरोग्य विषयक शिबिरे	२००	२००००	२१,२००
रक्तदान	११०	२२,०००	२१२०० रक्तदाते

वृक्षारोपण	२१०	२१०००	<u>१,२०,०००</u>
रक्त बाटल्या संकलन संख्या .२१२००	वृक्षारोपण संख्या १,२०,०००		

नियमित कार्यक्रम :

उपक्रमात राबविलेले विविध विषय :

१. वृक्षदिंडी, वृक्षारोपण
२. रासेयो सप्ताह (वृक्षारोपण, ग्रंथप्रदर्शन, रॅली, रक्तदान शिबिरे)
३. गांधी जयंती (रॅली, व्याख्याने, वृक्षारोपण, रक्तदान शिबिरे)
४. युवा सप्ताह (रक्तदान शिबिरे, श्रमदान, व्याख्याने)
५. मतदार दिवस (पथनाटये, निबंधस्पर्धा, घोषवाक्य, पोस्टर स्पर्धा)
६. मुल्यशिक्षण (मेळावा, रॅली, व्याख्याने, चर्चासित्रे)
७. रेड रिबन क्लब (एइस जनजागृती), एच.आय.व्ही.
८. युवा मेळावा (मेळावा, रॅली, व्याख्याने, चर्चासित्रे)
९. सायकल रॅली

विशेष शिबिरे :

एकूण संख्या २२५०० स्वयंसेवक : मुले १३३०० मुली ९२००

उपक्रमात राबविलेले विविध विषय :

- पर्यावरण पूरक पर्यटन व ग्रामीण विकास
- नैसर्गिक संसाधने, संवर्धन, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक स्थळ जपवणूक
- आरोग्य, सामाजिक व वैयक्तिक स्वच्छता
- सर्वांगिण ग्रामीण विकास
- साक्षरता, कायदा जागृती
- आपत्ती व्यवस्थापन
- सामाजिक बदल व गांधी विचार

नविण्यपूर्ण उपक्रम :

१. पर्यावरण पूरक पर्यटन व ग्रामीण विकास
२. ऐतिहासिक पर्यटन

३. सौर उर्जा प्रकल्प

४. R.R.C. क्लब स्थापना महाविद्यालय

जिल्हास्तरीय / विद्यापीठस्तरीय / राज्यस्तरीय शिबिरांचे आयोजन

जिल्हास्तरीय :

१. अंधश्रद्धा निर्मलन कार्यशाळा— एच.व्ही.डेसाई महा, पुणे
  २. मुल्यशिक्षण कार्यशाळा — न्यू आर्ट्स, कॉमर्स, सायन्स कॉलेज, शेवगांव
  ३. मुल्यशिक्षण भव्य मेळावा — के.टी.एच.एम. महा. नाशिक विभाग
  ४. मुल्यशिक्षण भव्य मेळावा — एस.बी. कुल महाविद्यालय, केडगांव, दौँड, पुणे
ग्रामीण व शहर विभाग
  ५. मुल्यशिक्षण भव्य मेळावा — पेमराज सारडा महाविद्यालय, अहमदनगर विभाग
  ६. मुल्यशिक्षण पाच दिवसीय कार्यशाळा — हुतात्मा राजगुरु महा. राजगुरुनगर
- सहभाग : कार्यक्रम अधिकारी : ५५ स्वयंसेवक : मुले.२१५० मुली १२००

राबविलेले उपक्रम : १. श्रमसंस्कार

२. मुल्यशिक्षण आधारीत व्याख्याने
३. मेळावा, रॅली

विद्यापीठस्तरीय :

१. इ.एस.दिवेकर महाविद्यालय, वरवंड

विषय : पर्यावरण पूरक ऐतिहासिक पर्यटन व मुल्यशिक्षण

सहभाग : कार्यक्रम अधिकारी : १५ स्वयंसेवक : मुले.२६५ मुली १३५

राबविलेले उपक्रम : १. मुल्यशिक्षणावर आधारीत व्याख्याने

२ श्रमसंस्कार

२. लोकायत व ईशवाणी केंद्र यांच्या विद्यमाने

कार्यक्रम अधिकारी यांची मुल्यशिक्षण कार्यशाळा

सहभाग : कार्यक्रम अधिकारी : ५० महिला प्राध्यापक १५ पुरुष प्राध्यापक ३५

राज्यस्तरीय :

१. श्री. शिव छत्रपती महा. जुन्नर,

स्थळ — वडज

विषय : पर्यावरण पूरक ऐतिहासिक पर्यटन

सहभाग : कार्यक्रम अधिकारी : १० स्वयंसेवक : मुले.२४० मुली १२०

राबविलेले उपक्रम : १. किल्ले दर्शन

२. मुल्यशिक्षण व्याख्याने

३. आकाशदर्शन

४. ऐतिहासिक विषयावर व्याख्याने

५. निबंधस्पर्धा, अहवाल लेखन

२. कार्यक्रम समन्वयक रासेयो वार्षिक नियोजन कार्यशाळा

ठिकाण : श्री क्षेत्र लेण्याद्वी, जुन्नर, पुणे

रासेयो कार्यक्रम समन्वयक : १६

रासेयो जिल्हा समन्वयक : ५२

रासेयो विभाग समन्वयक : २१५

राबविलेले उपक्रम : १. राष्ट्रीय सेवा योजना वार्षिक नियोजन

२. रासेयो वाढीव अनुदान धनादेश वाटप

३. रेड रिबन क्लब स्थापनेविषयी मार्गदर्शन

४. राष्ट्रीय सेवा योजना अहवाल वाचन

उत्कर्ष : सामाजिक — सांस्कृतिक सहभाग, माहिती

पुणे विद्यापीठ राष्ट्रीय सेवा योजनेला दूसरे विजेतेपद मिळाले

एकूण रासेयो १८ स्वयंसेवकांचा सहभाग

पुरस्कार प्राप्त : रासेयोला प्राप्त झालेल्या पुरस्कारांची माहिती

१. डॉ. शाकेरा इनामदार, कार्यक्रम समन्वयक, रासेयो, पुणे विद्यापीठ

सेंटर फॉर एज्युकेशनल अँड सोशियल डेव्हलेपमेंट यांचे तफे
स्वामी विवेकानंद युथ लिडरशिप पुरस्कार
२. प्राध्यापकांना स्वामी विवेकानंद पुरस्कार प्रदान
३. महाराष्ट्र राज्य उत्कृष्ट रासेयो स्वयंसेवक पुरस्कार प्रदान
श्री. वैभव सातकर — हुतात्मा राजगुरु महा. पुण

राष्ट्रीय एकात्मता शिबिरे सहभाग व माहिती

१. गुजरात — जानेवारी २०११
२. रत्नागिरी — जून २०११

राज्य/राष्ट्र प्रजासत्ताक संचलन शिबिरे

१. राज्यस्तरीय प्रजासत्ताक दिन ११ रासेया स्वयंसेवक मुंबई येथे सहभागी
२. राष्ट्रीय प्रजासत्ताक दिन संचलनात ३ रासेया स्वयंसेवक सहभागी

आंतरराष्ट्रीय स्तरावर सहभाग

१. श्री. गणेश डफळ — नेस वाडीया महा. पुणे दक्षिण कोरीया
२. कु. आरती रासकर — गरवारे महाविद्यालय

कार्यक्रम अधिकारी/जिल्हा समन्वयक/कार्यक्रम समन्वयक यांच्या

पुढाकाराने आयोजित केलेले विशेष उपक्रम :

१. पर्यावरण पूरक पर्यटन
२. सौरउर्जा प्रकल्प
३. अंधश्रद्धा निर्मुलन
४. इतिहास लेखन
५. आरोग्य विषयक शिबिरे, दंत, शाल्य चिकित्सा, नेत्रबिदू ऑपरेशन, हिमोग्लोबीन तपासणी शिबिरे,
६. पर्यावरण पूरक पर्यटन रॅली

७. रेड रिबन क्लब स्थापना मार्गदर्शन, सहभाग

रासेयो व स्वयंसेवी संस्था संयुक्तिक उपक्रम माहिती :

१. M.S.A.C. (R.R.C.),
२. लोकायत व इशवाणी केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने मुल्यशिक्षण आधारीत कार्यशाळा
३. अक्षरमानव
४. पी.सी.आर.ए.
५. बहाई अँकेडेमी
६. वडज ट्रस्ट
७. पुना सेरॉलोजीकल इन्स्टीट्यूट, पुणे
८. संचेती हॉस्पीटल, पुणे
९. ससून हॉस्पीटल, पुणे
१०. औध चेस्ट रुग्णालय, पुणे
११. परिस्पर्श सायकल क्लब
१२. युक्रांत

प्रसार माध्यमांचा उपयोग : वृत्त, लेख, मुलाखत संबंधित माहिती

१. सकाळ,
२. लोकमत,
३. लोकसत्ता
४. प्रभात
५. D.N.A.
६. पुढारी
७. संध्यानंद
८. स्टार माझा

९. अल्फा मराठी

१०. दूरदर्शन

रासेयो कायचे आर्थिक मूल्यांकन :

नियमित कार्यक्रम : रु. २ कोटी ५० लाख

विशेष शिबिरे : रु. ३ कोटी ८० लाख

रासेयो अनुदान तपशील :

राज्य सरकार

नियमित कार्यक्रम : रुपये १,१२,५०,०००/-.

विशेष शिबिरे : रुपये. १,०१,२५,०००/-

विद्यापीठ :

नियमित कार्यक्रम : रु. १,१२,५०,०००/-

विशेष शिबिरे : रु. १,०१,२५,०००/-

इतर माध्यम :

M.S.A.C. (R.R.C.),

६ लाख रेड रिबन क्लब ७० महाविद्यालयांमध्ये स्थापनेसाठी

विविध कार्यशाळांची माहिती

१. विभागस्तर कार्यशाळा : ३२ विभाग समन्वयक महाविद्यालयांमधून ३२

विभागस्तरीय मुल्यशिक्षण कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले

सहभाग : कार्यक्रम अधिकारी : ५५ स्वयंसेवक : मुले. ३३०० मुली २२००

२. मतदार दिनानिमित्त महाविद्यालयांमध्ये खालील विषयांवर आधारीत
स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले.

- लोकशाहीत मतदानाचे महत्त्व

- आजचा मतदार उदासिन ?
- माहिती तंत्रज्ञान व निवडणूक प्रक्रिया
- निःपक्षपाती निवडणूक व निवडणूक आयोग

त्यामध्ये ५ महाविद्यालय व संस्थेनी सहभाग घेतला
एकूण ३५० रासेयो स्वयंसेवकांनी सहभाग घेतला.

समाविष्ट न झालेल्या उपक्रमांची माहिती (संक्षिप्त स्वरूपात)

१. पेटंट — श्री. गणेश डफळ याने विजेची मोटर बंद करणेचे पेटंट तयार केले.
२. रासेयो संबंधी Ph.D. संशोधन केले.
३. विद्यापीठस्तरीय कार्यशाळा घेण्यात आल्या.

स्वयंसेवकांचे नांव : श्री. मनिष ढोमसे
वर्ग : एस.वाय.बी.ए.
महाविद्यालय — श्री. शिवछत्रपती महाविद्यालय, जुन्नर, पुणे
मोबाईल नं. ७७०९२३६५८५
कार्यक्रम अधिकारी — प्रा. वाघमारे
प्राचार्य— डॉ. के.डी. पुराने